

2010

þÿ ” 1 ± ¼ ì Á Æ É Ã . À µ Á 1 2 ¬ » » ¿ ½ Ä ¿ Â ©
þÿ • 0 À ± 1 ´ µ Å Ä 1 0 ¿ Í ™ ´ Á Í ¼ ± Ä ¿ Â
þÿ ´ ¼ µ Á 1 0 ± ½ 1 0 ® Â “ µ É Á 3 1 0 ® Â £ Ç ¿ »

Boukouvala, Eudokia

þÿ ¢ . • . ™ š ± 2 ¬ » ± Â - • Ä 1 Ä Á ¿ Ä ® • Á µ Å ½ Î ½ . ± Á ¬ Á Ä • ¼ ± ” Á ¬ ¼ ± Â - £ Ç ¿ » ® ¢ µ Ç ½ ¿

<http://hdl.handle.net/11728/10492>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Τ.Ε.Ι. Καβάλας - Επιτροπή Ερευνών
Παράρτημα Δράμας - Σχολή Τεχνολογίας Γεωπονίας

Τμήμα Αρχιτεκτονικής τοπίου

and 2010

**andscape
architecture**

Επιμέλεια: Σπιτάλας Νίκος

Δράμα 2010

COPYRIGHT Τ.Ε.Ι. ΚΑΒΑΛΑΣ
ISBN: 978-960-363-032-6

ΤΕΙ Καβάλας - Επιτροπή Ερευνών
Άγιος Λουκάς Καβάλας, τηλ. 2510 462371
Τμήμα Αρχιτεκτονικής Τοπίου Δράμας, τηλ. 25210 32538

Επιμέλεια Έκδοσης: Σπιτάλας Νικόλαος, τηλ. 25210 32235

Τυπογραφική παραγωγή:

ART STUDIO

Γραφικές Τέχνες - Τυπογραφείο
Χ. ΑΡΤΕΜΙΑΔΗΣ - ΑΦΟΙ ΒΡΟΧΙΔΗ Ο.Ε.
Π. Διονυσίου 21 & 1ης Ιουλίου 92, Δράμα
τηλ. 25210 47212 & 25210 27001

Συμμετοχικός σχεδιασμός περιβάλλοντα χώρου Πανεπιστημίουπόλεων: περίπτωση του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου στην Κομοτηνή

329

Τζώρτζη Τζούλια¹, Κυριάκου Βάντα², Πολύζου Ευαγγελία³
 1 Τ.Ε.Ι. Καβάλας, Τμήμα Αρχιτεκτονικής Τοπίου Δράμας
 jgeorgi@tee.gr
 2 Τ.Ε.Ι. Καβάλας, Τμήμα Αρχιτεκτονικής Τοπίου Δράμας
 v_kiriakou@hotmail.com
 3 Τ.Ε.Ι. Καβάλας, Τμήμα Αρχιτεκτονικής Τοπίου Δράμας
 epolyzou@hotmail.com

Περίληψη

Σκοπός της εργασίας είναι να παρουσιαστούν προτάσεις σχεδιασμού του περιβάλλοντα χώρου της Πανεπιστημιούπολης του Δημοκρίτειου, που βρίσκεται έξω από την πόλη της Κομοτηνής και περιλαμβάνει τα τμήματα Φυσικής Αγωγής, Νομικής και Φιλολογίας. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε περιελάμβανε: ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης και διερεύνηση σχεδιασμού αντίστοιχων χώρων, προτάσεις συνολικού ανασχεδιασμού με στόχο την αναδιοργάνωση και αναβάθμιση της Πανεπιστημιούπολης και λεπτομερέστερο σχεδιασμό σε επιλεγμένα σημεία του χώρου, με τη χρήση κατάλληλων σχεδιαστικών εργαλείων. Στόχος του σχεδιασμού ήταν να διερευνηθεί η σχέση μεταξύ του φυσικού τοπίου και του δομημένου χώρου σε ένα περιβάλλον όπου κυρίαρχη είναι η εκπαιδευτική διαδικασία, ενώ ταυτόχρονα προσφέρεται ως πόλος έλξης για την ευρύτερη κοινωνία της Κομοτηνής.
 Λέξεις-Κλειδιά: Αρχιτεκτονική Τοπίου, Πανεπιστημιούπολη, Συμμετοχικός σχεδιασμός

Participation Planning for University Campus: the case of Dimocritus University of Komotini.

Georzi Joulia, Kyriakou Vanta, Polyzou Evangelia
 Technological Education Institute of Kavala, Department of Landscape Architecture
 E-mails: jgeorgi@tee.gr, v_kiriakou@hotmail.com, epolyzou@hotmail.com

Διαμόρφωση Περιβάλλοντος Χώρου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης

Μπουκουβάλα Ευδοκία¹, Τζώρτζη Τζούλια²

¹Τεχνολόγος Γεωπόνος Τμήματος
Αρχιτέκτων Τοπίου, Ελευθεροχώρι
Γρεβενών Τ.Κ.51100, Γρεβενών,
e.boukouvala@hotmail.com

²Δρ.Αρχιτέκτων Τοπίου ΤΕΙ Κα-
βάλας, Τμήμα Αρχιτεκτονικής Τοπίου
Δράμας, Χρυσοβέργη και Κασσάν-
δρου γωνία TK 66100,
jgeorgi@tee.gr

Περίληψη

Η παρούσα εργασία έχει ως στόχο την επίτευξη μίας σχεδιαστικής λύσης για τον χώρο του εκπαιδευτικού ιδρύματος της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης. Η εν λόγω λύση οφείλει να είναι λειτουργική αλλά συγχρόνως και αισθητικά εναρμονισμένη με το περιβάλλον. Για το λόγο αυτό, πραγματοποιείτε έρευνα σε τρεις τομείς, ώστε να καταλήξουμε σε κάποιες βασικές αρχές σχετικά με τις ανάγκες του χώρου. Ο πρώτος τομέας έρευνας είναι σχετικά με τις κηποτεχνικές εφαρμογές που εξελίχθηκαν ανά τους αιώνες. Μέσω αυτού οδηγούμαστε στην επιλογή της κατάλληλης για τον χώρο μας κηποτεχνικής εφαρμογής. Ο δεύτερος τομέας έρευνας έχει να κάνει με μία μικρή αναφορά στο Μεσογειακό τοπίο και τα είδη χλωρίδας που συναντώνται. Με βάση αυτό το κομμάτι της έρευνας γίνεται η προσπάθεια για έναν σχεδιασμό φιλοπεριβαλλοντικό με στοιχεία της τοπικής χλωρίδας. Το τρίτο και σημαντικότερο κομμάτι έρευνας έχει να κάνει με τις απόψεις του κοινού σε σχέση με τον χώρο μελέτης μας. Οι απόψεις του κοινού ποικίλουν ανάλογα με τις ανάγκες τους. Μελετώντας όλα τα παραπάνω καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι για να δουλέψουμε την πρόταση μας θα θέσουμε κάποιες αρχές σχεδίασης. Αυτές ακολουθήθηκαν για την ανάπλαση-διαμόρφωση του εν λόγω εκπαιδευτικού ιδρύματος με γεωργικό χαρακτήρα. Εν συντομία αυτές οι αρχές είναι η κάλυψη των αναγκών των κατοίκων του χώρου, η ανάδειξη του εκπαιδευτικού χαρακτήρα και η ανάδειξη των σημαντικότερων ιστορικών στοιχείων της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης.

Λέξεις κλειδιά: διαμόρφωση, εκπαιδευτικό ίδρυμα, σχεδιαστικές αρχές, Αμερικανική Γεωργική Σχολή.

Recreation of the surrounding area of the Educational Institute of the American Farm School in Thessaloniki

Boukouvala Eudokia¹, Georgi Joulia²

¹Agriculture Technologies of Landscape Architecture Department,
Eleftheroxwri Grevenwn T.K.51100, Grevena, e.boukouvala@hotmail.com

²Dr .Landscape Architect TEI Kavalas, Department of Landscape Architec-
ture Drama, Xrisovergi and Kassandrou corner TK 66100, jgeorgi@tee.gr

Abstract

This Project aims to achieve a design Solution for the surrounding area of the Educational Institute of the American Farm School in Thessaloniki. This Solution should not only be operational, but should meet the designing harmony of the campus as well. For that to be achieved, in the most appropriate way, there has been conducted a survey in three fields, so as to conclude on some basic principles and on the actual needs of the area. The first survey field concerns the landscaping trends that were risen, declined, evolved and established throughout the centuries. Through this journey, we are led to the most suitable landscape solution for the area under examination. The second field of survey is in reference with the Mediterranean Landscape and the species of fauna and floral encountered there. Based on this part of the research, there's being made an attempt to design a friendly-to-environment solution with implements of the local floral. The third and most significant part of the research deals with the views of the public over the area in question. The public opinion diverse in accordance to their needs. Having examined all the above, we reached the conclusion that in order to "realise" our solution, we have to set some designing principle. The re-creation/re-designing of the Educational Institute was proceeded based on the previously set principles so as to enhance it with an agricultural "scent". In short, this principles derive from the coverage of the residents' needs, the embed of the Educational feature of the School and the Highlight of some of the most important historical events of The American Farm School in Thessaloniki.

Key words: re-creation, Educational Institute, landscape principles, American Farm School

1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το γεγονός ότι η Αμερικανική Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης αποτελεί ένα πρότυπο εκπαιδευτικό ίδρυμα γεωργικού Τομέα για την Ελλάδα, προσέκλυσε το ενδιαφέρον για μελέτη. Όπως όλοι οι εκπαιδευτικοί χώροι έτσι και στην περίπτωση αυτή η διαμόρφωση του αύλειου χώρου του εν λόγω εκπαιδευτικού ιδρύματος απαιτεί ιδιαίτερη ευαισθησία και προσοχή.

Το εκπαιδευτικό ίδρυμα της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής εκπαιδεύει τον άνθρωπο σε όλα τα στάδια της ζωής του. Συγκεκριμένα, ξεκινώντας από την πρωτοβάθμια εκπαίδευση μέσω της λειτουργίας κατασκήνωσης κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών όπου τα παιδιά έρχονται σε επαφή με τα διάφορα στοιχεία της φύσης, συνεχίζοντας με την δευτεροβάθμια (Ενιαίο και Τεχνικό Λύκειο), την τριτοβάθμια εκπαίδευση (Κολέγιο Περρωτής) και καταλήγοντας στη δυνατότητα παρακολούθησης σεμιναρίων δια βίου μάθησης για τους επαγγελματίες, μπορεί κάποιος να συμπεράνει εύκολα ότι η Αμερικανική Γεωργική Σχολή προσφέρει εκπαίδευση γεωργικής φύσεως προς όλες τις ηλικιακές βαθμίδες.

Έχοντας στο νου τα ανωτέρω, ακολουθήθηκε μια σειρά ενεργειών με σκοπό την επίτευξη ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού και της αντιπροσωπευτικότερης σχεδιαστικής πρότασης, όπου τα κύρια χαρακτηριστικά της περιοχής θα παρέμεναν αναλλοίωτα. Ειδικότερα λοιπόν, το ερευνητικό κομμάτι της παρούσας μελέτης χωρίζεται σε τρεις επιμέρους τομείς.

Ο πρώτος τομέας αφορά στην ανάλυση του χώρου μελέτης. Ο δεύτερος τομέας αναφέρεται στις διάφορες μορφές κηποτεχνίας ανά τους αιώνες και ποιες από αυτές είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν στο χώρο μελέτης όπως επίσης και στην έρευνα περιπτώσεων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα, Ευρώπη και Αμερική. Τέλος, ο τρίτος και πιο σημαντικός τομέας αφορά στη σύνταξη, συλλογή και αξιολόγηση των ερωτηματολογίων. Από τα οποία οδηγηθήκαμε σε σημαντικά συμπεράσματα για τις ανάγκες του χώρου. Έχοντας υπόψη τα σημαντικότερα αποτελέσματα και χαρακτηριστικά στοιχεία, των παραπάνω τομέων, πραγματοποιήθηκε η ολοκλήρωση της σχεδιαστικής πρότασης.

2.ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ο Δρ. John Henry House, Αμερικανός ιεραπόστολος, και η γυναίκα του Susan έρχονται στη Θεσσαλονίκη το 1894 (Λεύκωμα 2003).

Το 1902 αγόρασαν με 1000 δολάρια

Σημείη

μια έκταση 200 στρεμμάτων, 10 χιλιόμετρα νότια και ανατολικά της πόλης (του σημερινού δήμου Πυλαίας). Εκεί φυτεύτηκαν 400 δέντρα, ανοίχτηκε ένα πηγάδι 55 μέτρων και προσλαμβάνεται ο πρώτος υπάλληλος: ένας κηπουρός (Λεύκωμα 2003).

Το 1904 η Αμερικανική Γεωργική Σχολή (Εικόνα 1) αποκτά διοικητική έδρα στην Αμερική και τους πρώτους χορηγούς, ενώ ξεκινά και το διδακτικό έργο της.

Σημειω 2

Το ορόσημο της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής

Εικόνα 2. Ορόσημο της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης.

Πηγή: Λεύκωμα της χρονιάς 2004 (YEARBOOK 2004), Εν-αίου Λυκείου και Τεχνικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής, Grafo AE, Θεσσαλονίκης

Από την διοίκηση της σχολής πέρασαν πολλά εξέχοντα πρόσωπα, ενώ σήμερα πρόεδρος της είναι ο Γουίλιαμ Μακγκρού. Σήμερα η Σχολή είναι ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και στην πορεία των 106 χρόνων συνεχίζει το έργο του ιδρυτή της με τον ίδιο ζήλο και φροντίδα προς την εκπαίδευση τόσο των μαθητών, όσο και των ενηλίκων.

3. ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η Αμερικανική Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης υπάγεται στον νομό Θεσσαλονίκης ο οποίος αποτελεί διοικητική διαίρεση της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, με πρωτεύουσα τη Θεσσαλονίκη. Βρίσκεται στο 10 χιλιόμετρα νότια και ανατολικά της πόλης. Στο νότιο και ανατολικό τμήμα του δήμου Πυλαίας (Εικόνα 3).

Σημειω 4 Πηγή www.google.earth.gr

Σημειω 3 Πηγή www.grazi.gr

Η Αμερικανική Γεωργική Σχολή (Εικόνα 4) έχει έκταση 321.741,57 τετραγωνικά μέτρα δηλαδή 321,74157 στρέμματα και ο συνολικός αριθμός κατοίκων το έτος του 2008-2009 ήταν 478 κάτοικοι.

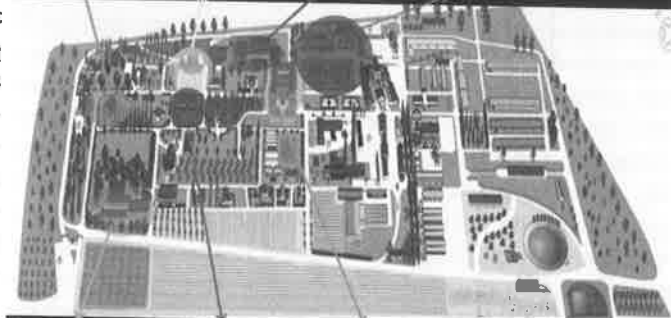
4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

4.1. Φυσικό Περιβάλλον: *Η Γεωλογία:* Εμφανίζει σειρά ερυθρών αργίλων, ερυθρές έως κεραμόχρωμες, ιλυώδεις άργιλοι, με μαρμαρυγία και ασβεστιτικά συγκρίματα. *Το ανάγλυφο:* Το ανάγλυφο της περιοχής είναι πεδινό. *Η τοπογραφία:* Οι κλίσεις που υπάρχουν στην περιοχή είναι από 0% έως 10%. *Το κλίμα:*

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ:

1959-1997 Ελάχιστη θερμοκρασία τον Ιανουάριο 1.3° C και μέγιστη τον Ιούλιο 31.5° C. Ελάχιστη υγρασία τον Ιούλιο 53.2% με και μέγιστη τον Δεκέμβριο 78%. Ελάχιστη βροχόπτωση τον Αύγουστο 20.4mm και μέγιστη τον Δεκέμβριο 54.9mm. Διεύθυνση ανέμου κυρίως Βόριο δυτική.

Χλωρίδα: Δεκάνη της Μεσογείου, με κυρίαρχα είδη στον χώρο: Pinus halepensis - Χαλέπιος Πεύκη, Cupressus sembervirens - Κυπαρίσσι το αιθαλές, Olea europea - Ελιά.

4.2. Ανθρωπογενές Περιβάλλον:

Για την ευκολότερη κατανόηση και ξενάγηση του χώρου χωρίστηκε ο χώρος σε δύο ζώνες στην οικιστική ζώνη και στην αγροτική ζώνη (Εικόνα 5). Η περιοχική μελέτης μας είναι η οικιστική ζώνη. Στην Εικόνα 6, βλέπουμε τα βασικά κτίσματα και εγκαταστάσεις τις οικιστικής ζώνης.

5. ΕΡΕΥΝΕΣ

5.1. Προσαρμογή στοιχείων των διαφόρων τεχνοτροπιών για την Σχεδίαση της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής.

Εξετάζοντας επιστημονικά άρθρα, για τις συμπεριφορές των μαζών απέναντι στα αστικά τοπία με φυσική κηποτεχνική εφαρμογή (Αγγλική Σχολή), σε αντίθεση με τον πιο καλλωπιστικό σχεδιασμό (Γαλλική Σχολή), βρέθηκαν τα παρακάτω αποτελέσματα:

Οι άνθρωποι επωφελούνται από την φύση συναισθηματικά, κοινωνικά και σωματικά. (Mostyn 1979). Τα στοιχισμένα πάρκα είναι πιο ασφαλή από τα πάρκα σε ελεύθερη φυσική μορφή (Ozguner, και του Kendle 1993). Οι κλιματολογικές αλλαγές είναι εμφανείς και στα δύο τοπία με ένα ποσοστό 40% να ισχυρίζεται ότι ο φυσικός κήπος είναι το καλύτερο μέρος για εμφανές κλιματολογικές αλλαγές (H. Ozguner, A.D. Kendle 2003). Παρά το αυξανόμενο ενδιαφέρον των ειδικών στα τοπία με το φυσικό σχεδιασμό, το ενδιαφέρον του κοινού για τα στοιχισμένα καλλωπιστικά τοπία, είναι ακόμη πολύ μεγαλύτερο από όσο κάποιοι περίμεναν. (Kendle and Forbes 1997, Dunnet 1999, Hitchmough and Woodstra 1999). Όλα τα παραπάνω επιβεβαιώνουν ότι ο παράγοντας κλειδί δεν είναι ο τόπος, αλλά οι διαφορές στις ποικίλες μερίδες πληθυσμού (H. Ozguner, A.D. Kendle 2003).

Επομένως για την περίπτωση της Α.Γ.Σ. γίνεται συνδυασμός της Γαλλικής, Αγγλικής, και της Μοντέρνας κηποτεχνίας. Έτσι επειδή κάθε κτήριο εκπέμπει διαφορετικό γόητρο και ύφος προσαρμόστηκε κάθε τεχνοτροπία στην αντίστοιχη περίπτωση. Ειδικότερα: Για τον προαύλιο χώρο του Princeton Hall, το οποίο είναι το κεντρικό κτίριο του χώρου, με γόητρο, λόγω του αυστηρού ύφους που εκπέμπει με τις κολώνες και τα μακριά μεγάλα παράθυρα προτείνεται ο Γαλλικός τρόπος σχεδίασης. Αυστηρή συμμετρία με κατασκευές και φύτευση συνεχούς περιποίησης και απόλυτης αρμονίας. Για τον αύλειο χώρο της εκκλησίας, προτείνεται ο Αγγλικός τρόπος κηποτεχνικής κατασκευής με τις πιο ελεύθερες γραμμές και την αίσθηση του φυσικού. Η εκκλησία εκπέμπει ηρεμία γαλήνη και είναι πιο κοντά στο φυσικό περιβάλλον και στην διατήρησή του. Τέλος για το αύλειο χώρο του σχολείου, προτείνεται η Μοντέρνα κηποτεχνία διότι ο χώρος απευθύνεται σε χρήστες νεαρής ηλικίας, οι οποίοι επιθυμούν κάτι πιο ανάλαφρο και πρωτοποριακό.

5.2. Παρόμοιες μελέτες.

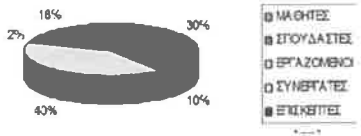
Για την διερεύνηση των σωστών χρήσεων σε εκπαιδευτικά ιδρύματα γεωργικού χαρακτήρα έγινε έρευνα σε εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας, της Ευρώπης και της Αμερικής. Έτσι για την Ελλάδα πήραμε δύο περιπτώσεις ιδιωτικών ιδρυμάτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, Κολέγιο Ανατόλια και Γερμανική Σχολή. Αναλύοντας τις εγκαταστάσεις τους παρατηρούμε μεγάλο ενδιαφέρον στους χώρους αθλητικών εγκαταστάσεων αυτών των ιδρυμάτων, οι οποίοι είναι προσεγμένοι στην σχεδίαση και την συντήρησή τους. Όσο αφορά τις περιπτώσεις εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Ευρώπης έγινε έρευνα του KvinnerstaSkolan της Σουηδίας (δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) και του Βοτανικού Πάρκου Kew Garden, όπου μέρος των μαθημάτων Γεωπονικών Σχολών γίνεται στην έκταση του πάρκου. Από αυτές τις δύο περιπτώσεις διακρίναμε για το KvinnerstaSkolan ότι δίνετε ιδιαίτερη προσοχή στα θερμοκήπια, μουσεία χλωρίδας και πανίδας και την προστασία των δασικών οικοσυστημάτων. Ενώ στο βοτανικό πάρκο δίνετε η τέλεια θεματική κατηγοριοποίηση της χλωρίδας με άριστες αρχές σχεδίασης στον χώρο. Τέλος στην περίπτωση του Arizona State University στην Αμερική

δεν παρουσιάζει ιδιαίτερο γεωργικό ή βοτανικό ενδιαφέρον η έκταση του πανεπιστημίου. Αντίθετα ενδιαφέρον αποτελεί η τάση του πανεπιστημίου, για διεθνή Workshops και παρατήρηση των θεμάτων στην φυσική τους μορφή.

5.3. Κοινωνικά στοιχεία.

Για τον εντοπισμό των κοινωνικών ομάδων που δρουν στον χώρο καθώς και των αναγκών τους πραγματοποιήθηκε συλλογή και ανάλυση ερωτηματολογίων. Όσο αφορά στο μέγεθος του δείγματος καθώς και τον τρόπο δειγματοληψίας, χρησιμοποιήθηκαν τα βήματα σύνταξης ερωτηματολογίων σύμφωνα με την Κουρουζού (2005) και τον Ελευθεριάδης 2006.

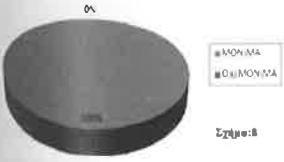
ΠΟΙΑ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ Α.Γ.Σ.

Σε δείγμα 300 ερωτηθέντων (αντιπροσωπευτικού δείγματος) με τυχαία δειγματοληψία, καταλήγει κάποιος στα εξής αποτελέσματα: Αρχικά το δείγμα χωρίζεται σε τρεις επιμέρους ομάδες (σχήμα: 7), *Μαθητές – Σπουδαστές*, που αποτελούν το 40% του δείγματος, *Εργαζόμενοι*, που αποτελούν το 40% του δείγματος και *Επισκέπτες – Συνεργάτες*, που αποτελούν το 20% του δείγματος. Ο διαχωρισμός αυτός προκύπτει σύμφωνα με την ερώτηση «ποια η ιδιότητά σας στον χώρο;» (Εικόνα 7).

Βάσει αυτών των επιμέρους ομάδων παρατηρείται επίσης μεγάλη διαφοροποίηση στις ανάγκες τους στο χώρο σε αναλογία με τον τόπο διαμονής (Εικόνα 8, 9, και 10) και της ερώτησης ανοιχτού τύπου «Τι πιστεύετε ότι λείπει από τον χώρο της Α.Γ.Σ.», βάση της οποίας εξήχθησαν τα σημαντικότερα αποτελέσματα για την μελέτη:

ΔΙΑΜΕΝΕΤΕ ΜΟΝΙΜΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ Α.Γ.Σ.Θ. ;

ΔΙΑΜΕΝΕΤΕ ΜΟΝΙΜΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ Α.Γ.Σ.Θ.;

ΜΕΝΕΤΕ ΜΟΝΙΜΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ Α.Γ.Σ.Θ.;

Από τη μια, οι σπουδαστές οι οποίοι ζουν καθημερινά στο χώρο σε ποσοστό 100% (σχήμα 8), επικεντρώνουν τις ανάγκες τους στην λειτουργία του χώρου για την εξυπηρέτηση καθημερινών αναγκών. Για αυτό το λόγο και προτείνεται από αυτούς η διαμόρφωση του αύλειου χώρου βάσει των σχολείων James Hall και Massachusetts Hall, θέσεις συγκέντρωσης και θέσεις απομόνωσης. Από την άλλη, η ομάδα των εργαζομένων, όπου ένα ποσοστό μένει στο χώρο (35%) ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό (65%) έρχεται μόνο για τις ανάγκες της δουλειάς (Εικόνα 9) επικεντρώνεται στο εκπαιδευτικό περιβάλλον, καθώς προτείνει την δημιουργία Γεωργικού Μουσείου καθώς και Βοτανικού Κήπου. Τέλος, η ομάδα των επισκεπτών, όπου σε ένα ποσοστό 100% μένουν εκτός των ορίων της Α.Γ.Σ.

(**Εικόνα 10**), επικεντρώνει της ανάγκες του στο αισθητικό περιβάλλον και οι προτάσεις τους αναφέρονται στην δημιουργία, κατευθυντήριων και ενημερωτικών πινακίδων, χώρων στάθμευσης και αισθητική αναβάθμιση με παρτέρια που να αποτελούνται από φυτά αρωματικά και με ωραία χρώματα.

6.ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Λαμβάνοντας υπόψη της ανασκόπησης της διαθέσιμης βιβλιογραφίας σε συνδυασμό με τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων που συλλέχθηκαν πραγματοποιήθηκε ο σχεδιασμός του χώρου μελέτης. Συγκεκριμένα η πηγή έμπνευσης για τον σχεδιασμό της Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης (Α.Γ.Σ.), ήταν η ανάδειξη των σημαντικότερων στοιχείων του χώρου. Αυτά είναι: *Ιστορικά στοιχεία* (το ορόσημο της σχολής «Ο Σπορέας», το πιστεύω του ιδρυτή της και τα αγάλ-

ματα των σημαντικότερων προέδρων του Εκπαιδευτικού Ιδρύματος). *Παραδοσιακά στοιχεία* (το τραγούδι της αποφοίτησης των φοιτητών) και *Θρησκευτικά στοιχεία* (η περιφορά της εικόνας του Αγίου Ιωάννη του Χρυσοστόμου) που χαρακτηρίζουν την Αμερικανική Γεωργική Σχολή.

Όλα τα στοιχεία που αναφέρθηκαν παραπάνω, οδηγούν στον εντοπισμό της προς μελέτη περιοχής και στην δημιουργία του ιδεογράμματος (**Εικόνα 11**). Σύμφωνα με την εικόνα 11, οι χώροι προς διαμόρφωση είναι: η Πύλη (είσοδος στην Α.Γ.Σ.), ο αύλειος χώρος της Εκκλησίας, ο αύλειος χώρος των εγκαταστάσεων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τέλος ο αύλειος χώρος του Princeton Hall.

Στα σημεία με κίτρινο χρώμα της Εικόνας 11(σημεία σύνδεσης των αύλειων

χώρων), προκύπτουν τα σχεδιαστικά σημεία ένωσης των διαφόρων αυλών. Για την ενοποίηση των χώρων δημιουργείτε βοτανική διαδρομή, όπου στα 3 σημεία ένωσης με τους αύλειους χώρους δημιουργείτε πλακόστρωση με απεικόνιση του πενταγράμμου με τις νότες από το τραγούδι της αποφοίτησης των μαθητών.

Αφού αναπτύχθηκε η κύρια ιδέα σχεδίασης και ο ενοποιητικός δεσμός μεταξύ των χώρων προχωρούμε στην ανάλυση της σχεδιαστικής πρότασης, βλέποντας την **Εικόνα 12** και ακολουθώντας τα βελάκια θα ξεκινήσουμε την ανάλυση κάθε τμήματος ξεχωριστά. Το πρώτο τμήμα είναι «ο Κήπος των Ρόδων». Αποτελείτε από διάφορα είδη με τριαντάφυλλα. Η σχεδίαση είναι λυτή και λειτουργική. Έπειτα διασχίζουμε την « διαδρομή κάτω από Πεύκα», εκεί συναντάμε φυτά με αντοχή στα όξινα εδάφη. Επόμενος σταθμός «ο Κήπος των Αρωμάτων», εδώ βρίσκουμε αρωματικά φυτά που αναφέρονται στην θρησκευτική παράδοση, ενώ οι σχεδιαστικές γραμμές διαμόρφωσης του τοπίου ακολουθεί την έκφραση της Αγγλικής σχολής κηποτεχνίας. Συνεχίζοντας την διαδρομή κάτω από τα Πεύκα βρίσκουμε τον «κήπος της μνήμης», εδώ υπάρχουν αγάλματα των σπουδαιότερων προέδρων της σχολής, γίνεται χρήση Αγρωστωδών φυτών και είδη της οικογένειας Iridaceae. Αφού διασχίσουμε την «διαδρομή με τα λιγούστρα» βλέπουμε τον «Κήπο του Βράχου», με φυτικά είδη για βραχώκηπο και τον Βράχο προς τιμή του Θεόδωρου Λίτσα να ξεχωρίζει. Στην συνέχεια προβάλλει ο «Κήπος του Πάπυρου» στον αύλιο του Princeton Hall. Εδώ βρίσκουμε ξηρόφυτα είδη και κωνοφόρα. Όμως το κεντρικό σημείο είναι ένα μεταλλικό γλυπτό στο σχήμα του πάπυρου που αναγράφει το πιστεύω του Δρ. Χάουζ. Συνεχίζοντας την διαδρομή περνάμε από την «διαδρομή με τις Πασχαλιές» και καταλήγουμε στο τελικό σημείο του προορισμού μας που είναι ο «Κήπος του Σπορέα». Σε αυτόν τον κήπο το ορόσημο της Σχολής παίρνει τρισδιάστατη μορφή αγάλματος και τοποθετείτε στο κέντρο του αύλειου χώρου, ενώ τριγύρω του φυτεύετε σιτάρι. Το σιτάρι έχει συμβολικό χαρακτήρα για το εκπαιδευτικό ίδρυμα διότι όπως το σιτάρι σπείρετε τον Σεπτέμβρη (συμβολίζει τον ερχομό των μαθητών στην Σχολή), κατά την διάρκεια του χειμώνα προετοιμάζετε για να καρποφορήσει το καλοκαίρι, (προετοιμασία για την σχολική χρονιά των μαθητών μέχρι την εξεταστική περίοδο του καλοκαιριού) και τέλος τον Ιούνιο θερίζετε, απόδοση των καρπών των γνώσεών τους με την διαδικασία των εξετάσεων. Στην συνέχεια ο χώρος καθαρίζετε για να ξανά καλλιεργηθεί, (να υποδεχτεί εκ νέου τους μαθητές στην νέα σχολική χρονιά).

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σύμφωνα με την ανωτέρω μελέτη μπορεί κανείς να εξάγει κάποια κύρια συμπεράσματα σχετικά με το σχεδιασμό εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με γεωργικό χαρακτήρα.

Πρώτα από όλα, θα πρέπει να ακολουθείτε η δημιουργία **εκπαιδευτικού περιβάλλοντος**. Καθώς ο χώρος μελέτης αποτελεί ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα με

γεωργικό προσανατολισμό, η διατήρηση και ενίσχυση του εν λόγω προσανατολισμού επιτυγχάνεται με τη δημιουργία μίας βοτανικής διαδρομής και ενός βοτανικού πάρκου. Η Βοτανική μας διαδρομή ποικίλει από φυτικά είδη τα οποία εναλλάσσονται στον χώρο και στον χρόνο. Αυτό το βοτανικό πάρκο κατά συνέπεια δημιουργεί ακτίνες εκπαίδευσης (ως ακτίνες εκπαίδευσης αναφέρετε η ανταλλαγή μαθητών και επίσκεψη του χώρου από ενδιαφερόμενους για αναγνώριση φυτικών ειδών της Μεσογειακής βλάστησης). με εκπαιδευτικά ιδρύματα είτε του εσωτερικού είτε του εξωτερικού. Μελετώντας το δεύτερο τομέα που αναφέρθηκε στην εισαγωγή από όμοιες περιπτώσεις εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, πάρθηκαν στοιχεία για τις ακτίνες εκπαίδευσης από το KvinnerstaSkolan της Σουηδίας. Το εν λόγω σχολείο και η Αμερικανική Γεωργική Σχολή ανταλλάσσουν μαθητές για την ανταλλαγή γνώσεων γεωργικού τομέα.

Επιπλέον για τον σχεδιασμό του χώρου απαιτείται **Φιλοπεριβαλλοντικός σχεδιασμός**. Έτσι για την διατήρηση του φιλοπεριβαλλοντικού σχεδιασμού, χρησιμοποιούνται Μεσογειακά είδη χλωρίδας (ξηροφυτική κηποτεχνία). Όπως επίσης και χρήση των τοπικών υλικών, όπως επί παραδείγματι η πέτρα και το ξύλο.

Τέλος, βάση του **συμμετοχικού σχεδιασμού**. (**COMMUNITY INVOLVEMENT**), θα πρέπει να υπολογίζεται και ο πληθυσμός που δρα και επισκέπτεται το χώρο, χωρίς βέβαια οι παραπάνω παράμετροι να παραγκωνίζουν την ασφάλεια, τη λειτουργικότητα και την αισθητική του χώρου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ελευθεριάδης Ν. 2006, «*Διαχείριση Τοπίου*», Εκδόσεις, Τυπογραφείο Αρχιτεκτονικής Τοπίου, Δράμα
- Κουρουζού Μ., 2005. «*Κοινωνιολογία Τοπίου*», Τυπογραφείο Αρχιτεκτονικής Τοπίου, Δράμα
- Dunnet, N., 1999. Annuals on the loose. The Garden, p. 168–171
- Hitchmough, J., Woodstra, J. 1999. The ecology of exotic herbaceous perennials grown in managed, native grassy vegetation in urban landscapes. Landscape. Urban Planning 45, 107–121.
- Özgüner H., Kendle A.D. and Bisgrove R.J 1979 «Attitudes of landscape professionals towards naturalistic versus formal urban landscapes in the UK», Landscape and Urban Planning 74 (2006) 139–157
- Kendle, A.D., Forbes, S.J. 1997 Urban Nature Conservation: Landscape Management in the Urban Countryside. E & FN Spon, London.
- Mostyn, B., 1979, «Personal benefits and satisfactions derived from participation». In: Urban Wildlife Projects: A Qualitative Evaluation. NCC, London.
- Λεύκωμα της χρονιάς 2003 (*YEARBOOK 2003*), Ενιαίου Λυκείου και Τεχνικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής, Grafo AE, Θεσσαλονίκη

- Λεύκωμα της χρονιάς 2004 (*YEARBOOK 2004*), Ενιαίου Λυκείου και Τεχνικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου Αμερικανικής Γεωργικής Σχολής, Grafo AE, Θεσσαλονίκη

<http://www.afs.edu.gr/page/default.asp?la=1&id=14>

http://www.afs.edu.gr/files/images/afsmmap02_gr.html

<http://www.googleearth.com>

<http://eab.sagepub.com>

<http://www.anatolia.edu.gr/cms.jsp?extLang=>

<http://www.dst.gr/>

<http://www.kvinnersta.orebro.se>

<http://www.kew.org/>

<http://www.asu.edu/>

ISBN:978-960-363-032-6